

דעם רבינ'ס אעסיות

ספורי מעשיות
משנים קדמוניות מרבנו
הקדוש רבי נחמן מברסלב
זיע"א
המעשה עם הבחינות

מעשה י"ג
משבעה בעטלערס
(8)
גליון 142

הג שמח ושבתי שלום קוראים יקרים

א. אמירת תהלים. "כי יש עשרה מיני זמרה, שהם בחינת העשרה לשונות שנאמר בהם ספר תהלים" (לקו"מ ר"ה). יש בספר תהלים עשרה לשונות שבו מתחיל כל מזמור שהם אשרי, ברכה, משפיל, למנצח, וכו'... שהם העשרה מיני נגינה, וכמו כן גם המזמור האחרון בספר תהלים יש בו עשרה מיני נגינה שהם הללו קל בקדשו, הללוהו ברכיע עזו וכו' שהם גם עשרה לשונות של נגינה. נמצא שאמירת תהלים בפשטות מסגלת מאד מאד לרפואת הגוף והנפש, במיוחד העשרה מזמורים שגלה רבנו שהם "התקון הכללי", שזה רפואה מיוחדת. על כן מי שרוצה לקחת חלק ברפואת הבת מלכה יהיה רגיל באמירת תהלים, וגם יהיה לו חלק בגאולה השלמה, כמו שאמר רבנו ז"ל "שה' יתברך יכבש המלחמה רק עם האנשים הפשוטים האומרי תהלים בפשיטות ותימיות" (כוכבי אור, סיפורים נפלאים).

ב. שמחה. העשרה מיני נגינה הפונה גם על להתחזק להיות בשמחה ולהרחיק העצבות, "כי עקר רפואתה על ידי נגון ושמחה" (שיחות הרן רע"ג) "כי השמחה היא בחינת עשרה מיני נגינה... ועל כן העקר בעבודת ה' בפרט להרחוקים הבאין להתקרב להשם יתברך, שיתגברו בכל עז להיות בשמחה תמיד"..." ו"לשמח את עצמו בכל מה דאפשר, ולהפך כל היגון ואנחה לשמחה, ולהרגיל עצמו לפעמים לנגן איזה נגון של שמחה, ובפרט בשבתות וימים טובים שאז צריכים להיות שמחים מאד מאד בכל מיני שמחות מערב עד בקר ולהרבות בנגונים של שמחה הרבה, פי עקר ההתקרבות להשם יתברך בפרט התקרבות הרחוקים הצריכים לשוב הוא רק על ידי בחינת עשרה מיני נגינה שהוא בחינת כלליות השמחה" (ליקוטי הלכות, שם)

ה' יזכנו להתקרב להרופא הגדול שהוא הצדיק האמת, והוא יתן לנו (רעפסט) את רפואת העשרה מיני נגינה, שהם אמירת תהלים והתחזקות בשמחה, שעל ידי זה נקום מחלישותנו ונזכה לרפואת את נפשנו, אמון.

הנה זכינו ב"ה לסיים את כל ה"ספורי מעשיות", ובפרט המעשה מהז' בעטלערס שעליה כותב מוהרנ"ת "ובגדלת נוראות מעשה זו אי אפשר לדבר כלל, כי היא עולה על כלם אשרי אשרי מי שזיכה אפלו בעולם הבא לידע פה קצת קצת"..." ובאמת נפחדנו לגשת אל הקדוש, אך חזקה עלינו דבריו בסוף: "ומשפיל על דבר ימצא טוב התנוצצות איזה רמזים לפי ערכו". להודיענו שגם אנשים כערכנו בדורות הללו יכולים למצא במעשה הנורא הזה רמזים והתעוררות לעבודת ה'.

מי היא בת המלכה שנפלה חלשות במצור המים? כותב מוהרנ"ת בליקוטי הלכות (אבן העזר פריה ורביה והלכות אישות הלכה ג) "שהבת מלכה שם מרמז על השכינה שהיא פנסת ישראל כלליות נפשות ישראל". הבת מלך זה כל אחד מישראל. כל חטא ופגם, הוא כמו חץ שפוגע בכלל נפשות ישראל, והמלך האכזר, הוא הבעל דבר וחקר מרעיו שמחטיאים ומפילים את ישראל לעוונות. "ונפלה שם ונשארה חלשות"..." מה יהיה עם כלל נשמות ישראל? כי באמת רק לזכות לסור מרע צריכים רחמים גדולים, כל שכן לזכות לתקן את כל הפגמים שכבר עברנו, להוציא ולרפא את כל החצים, על זה צריך רופא גדול ביותר. מגלה לנו רבנו "ואני רופא אותה". הצדיק הוא רופא חולי הנפשות (ליקו"מ ס"ד), והוא בכחו הגדול יכול לרפא את הבת מלכה. הצדיק יכול לרפא את נפשנו, - ומה רפואתה? מספר לנו רבנו: "והנגינה היא הרפואה שלה", ולא סתם נגינה, אלא: "ואני יכול לרפאות אותה על ידי כל העשרה מיני נגינה". הרפואה שלנו זה "עשרה מיני נגינה".

וכאן הבן שואל: מה הפונה נגינה? איך עשרה מיני נגינה יכולים לרפא את הנפש? כותב מוהרנ"ת שהעשרה מיני נגינה, הם שתי עצות יקרות ועקריות של רבנו הקדוש שאפשר לקיים למעשה בפשיטות, שעל ידם אפשר לרפא את הבת מלכה, והם:

שפּרָה רַבּוּ נַחֲמָן מִבְּרִסְלָב זִיע"א

(כל זה שמענו מפיו בפרוש. והמוכן מדבריו. כי דוד המלך, עליו השלום, הוא בחינת לב פמובא (עין זהר שמות קח). ועליו מרמז במעשה ענין הלב של העולם, שעומד בקצה הארץ כנגד המעין, וצועק ומשתוקק אליו תמיד וכו'. ועדין הדברים סתומים. אשרי מי שיזכה להשיג סודות המעשה).

ענין דוד המלך והמקרא הנ"ל מקצה הארץ שמרמז בהמעשה, זה שיש ליום שלישי. כי שם מדבר מענין הלב והמעין. עין שם

ותראה נפלאות איה בכל ענין מרמז דברים נפלאים. ובגדלת נראות מעשה זו אי אפשר לדבר כלל, כי היא עולה על כלם.

אשרי אשרי מי שיזכה אפלו בעולם הבא לידע בה קצת קצת. ומי שיש לו מוח בקדקדו, תסמרנה שערות בשרו ויבין קצת גדלת הבורא יתברך וגדלת הצדיקים האמתיים, כשיסתכל היטב במעשה נוראה הזאת. אשר לא ישמע כזאת.

ענין פסוק מקצה הארץ הנ"ל השיך להמעשה של יום שלישי כנ"ל. זה שמעתי מפרש מפיו הקדוש והנורא, זכרונו לברכה.

עוד ראה זה מצאתי אחר־כך שרב דברי הקפיטל תהלים שכתוב שם זה הפסוק, שהוא קפיטל ס"א, רבו ככלו מבאר שם רמזי סודות נשגבות של המעשה של יום שלישי הנ"ל.

"ימים על ימי מלך תוסוף" כו', כי הוא צריך תמיד שיוסיפו לו ימים על ימיו וכו' וכנ"ל.

חסד ואמת מן ינצרוהו. זהו איש חסד האמת וכו' דער גרוסיר מאן דער אמתיר איש חסד. כי כל הזמן והימים נעשה על ידי האיש גדול, שהוא איש חסד האמת וכו', כנ"ל שם במעשה הנ"ל.

והוא נותן ומוסיף בכל פעם, ימים על ימי מלך, שהוא הלב הנ"ל שהוא בחינת דוד המלך, עליו השלום, כנ"ל. וזהו ינצרוהו, כי הוא שומר ונוצר.

זאת המעשה קשה לי מאד לספר. אך מאחר שהתחלתי לספרה, אני מכרח לגמרה.

בזאת המעשה, אין שום תבה שלא יהיה בה פונה. ומי שבקי בספרים יוכל להבין קצת רמזים.

והנה, ענין החצים הנ"ל, שיש לו פח בהידים להחזיר החצים כנ"ל, זה בחינת (דברים לב): "ותאחז במשפט ידי". וכמו שפרש רש"י "בשר ודם זורק חץ, ואינו יכול להחזירה, והקדוש־ברוך־הוא זורק חץ ומחזירה".

ובחינת הצדקה הנ"ל, שהיא כנגד החומות של מים שהם גלי הים, זה בחינת (ישעיה מח): "וצדקתך פגלי הים".

והרוח הנ"ל שיוכל לאחז בידיו, זה בחינת (משלי ל): "מי אסף רוח בחפניו". (שזה בחינת נגינה כמבאר במקום אחר) (עין לקוטי מוהר"ן סימן נד).

ועשרה מיני נגינה, ועשרה מיני דפקין זה מבאר כבר. (ועין בלקוטי תנינא (סימן כד) בדה ל"ב). כל זה שמענו בפרוש. אך מי ומה ואימת, זה עמק עמק.

הינו שגוף ענין המעשה, מי הם כל הנ"ל, ומה הוא ואימת היה כל הנ"ל, זה עמק מלהשיג.

גמר המעשה, הינו מה שהיה ביום השביעי, הינו ענין הבעטליר שהיה בלא רגלים, וגם סיום התחלת המעשה מענין המלך הנ"ל, לא זכינו לשמעה. ואמר שלא יספרה עוד. והוא הפסד גדול, כי לא נזכה לשמעה עוד עד שיבוא משיח במהרה בימינו אמן.

גם אמר: אלו לא ידעתי שום ענין אחר, כי אם זאת המעשה, היה גם־כן חדוש גדול מאד! כן אמר בפרוש.

כי זאת המעשה היא חדוש נפלא מאד. ויש בה מוסר הרבה מאד, ותורה הרבה. כי יש בה כמה תורות.

גם מדברת מהרבה צדיקים קדמונים, מדוד המלך, עליו השלום. כי דוד המלך, עליו השלום, עמד בקצה הארץ וצועק אל המעין היוצא מן האבן שעל ההר, כנ"ל.

כמו שכתוב (תהלים סא): "מקצה הארץ אליך אקרא, בעטף לבי בצור ירום ממני תנחני".

שיחות הַר"ן רעג שׂיךְ לַהַמְעֵשָׂה שֶׁל יוֹם הַשְּׂשִׁי

אמר: טוב להאדם להרגיל את עצמו שיוכל להחיות את עצמו עם איזה נגון. כי נגון הוא דבר גדול וגבוה מאד מאד, ויש לו כח גדול לעורר ולהמשיך את לב האדם להשים יתברך.

ואפלו מי שאינו יכול לנגן, אף על פי כן בביתו ובניו לבין עצמו יוכל להחיות את עצמו באיזה נגון כפי שיוכל לזמר אותו, כי מעלת הנגון אין לשער.

וכבר מבאר בדברי רבנו ז"ל, כמה תורות גבוהות מענין נגון. ועין בסוף המעשה של השבעה בעטלירס שם מרמז קצת מעלת הנגון.

כי מבאר שם: שעקר רפואת הבת מלכה שנפלה חלשות, הוא על ידי נגון, הינו על ידי 'עשרה מיני נגינה', כמו שמבאר שם, עין שם. והבן מאד עד היכן הדברים מגיעים.

פי גם הנשמה הקדושה של כל אחד מישראל, היא נקראת 'בת מלך', כידוע. והיא מנחת במקום שמנחת אצל כל אחד ואחד, עיפה ויגעה וחלושה בעוונותיה, שהם העשרה מיני חצים, שזרק וירה בה המלך שתפסה, כמו שמבאר שם.

וצריכין צדיק בעל כח גדול, שיוכל לכנס לתוך כל המקומות שנפלה לשם, ולהוציא ממנה כל העשרה מיני חצים, ולידע כל העשרה מיני דפיקין, כדי שידע איך צריכין לרפואתה. ולנגן כל העשרה מיני נגינה,

כי עקר רפואתה על ידי נגון ושמחה. והבן שם עוד דברים מתוך דבר. והעקר להוציא משם עצות טובות לשוב להשים יתברך באמת, כי "לא המדרש הוא העקר אלא המעשה" (אבות פ"א מ"ז).

שתכף כשמגיע סמוך מאד שישתלק היום, ואז היה מסתלק המעין, והלב, וכל העולם פלו, חס ושלוש. אזי איש חסד האמת נוצר ושומר זאת, ובא ונותן יום להלב וכו'.

וזהו: "בן אַזמרה שמה לעד לשלמי נדרי יום יום". כי כל יום ויום שהוא נותן לו, הוא בא בזמירות ושירות וכו' כנ"ל:

אחסה בסתר כנפיה סלה, כי כשהלב הנ"ל צריך לנוח בא צפור גדול ופורש כנפיו עליו וכו'. וזהו אחסה בסתר כנפיה וכו'.

שׂיךְ לַיוֹם ראשון, ענין הזקנים שהתפארו כל אחד ואחד מה שהוא זוכר, שזה זוכר אפלו כשחתכו לו את הטבור וכו', וזה היה הזקן הקטן שבכלם וכו'.

אמר רבנו זכרוננו לברכה, שבגמרא (ירושלמי) איתא מעין זה: ששמואל התפאר בעצמו שהוא זוכר את פאב המילה וכו' עין שם.

מי יפאר מי יספר. מי יוכל להעריך מי יוכל לשער אפס קצה אחד מאלפי אלפים ורבי רבבות מהתנוצצות קצת רמזי פלאי פלאות מסודות נוראות ונשגבות מאד מאד של המעשה הנוראה הזאת.

אשר היא מלאה סודי סודות מתחלה ועד סוף, ומשכיל על דבר ימצא טוב התנוצצות איזה רמזים לפי ערכו.

שם _____
 טלפון _____
 עיר _____

דעם רבינ'ס מעשיות

מבחן בספורי מעשיות

מעשה י"ג (8) - מהשבעה בעטלירס (רמזי המעשה)

- י. באיזה קאפיטל בתהלים מרומזו הסיפור של יום השלישי?
 קאפיטל ס'
 קאפיטל ס"א
 קאפיטל פ"א
- יא. באיזה מילים בקאפיטל מרומזו על האיש חסד האמת?
 ימים על ימי מלך
 חסד ואמת מן ינצרוהו
 כן אזמרה שמך לעד
- יב. כמה פעמים מוזכר בכל המעשה זו "שמחה"?
 35
 49
 148
- יג. כמה סיפורים יש בספורי מעשיות?
 12
 13
 14
- יד. מה הסדר של הסיפורים?
 ז' בעלשטרס
 אבידת בת מלך
 חכם ותם
 רבובן יחיד
 בעל תפילה
 מלך ענו
 בן מלך שהיה מאבנים טובות
 החיזר
 מבשר ער וענו
 מלכות ועכביש
 בן מלך ובן שפחה שנתחלפו
 מלך עזר מע
 מלך וקיסר
- טו. שאלה זכות: על מי אמר רבינו שגם הוא נקרא "בת מלך"?
(עין שיחות הר"ן רע"א)
 על הצדיקים הגדולים
 על התלמידי חכמים
 על הנשמה הקדושה של כל אחד מישראל
- טז. שאלה זכות: מה עיקר רפואתה של הבת מלך?
(עין שיחות הר"ן רע"א)
 ע"י נגון
 ע"י שמחה
 ע"י נגון ושמחה

- א. המעשה של הז' בעטלירס היה קל לרבינו לספר?
 קל
 קשה
 קשה מאוד
- ב. במעשה של הז' בעטלירס יש כוונה בכל תיבה או בכל ענין?
 בכל תיבה
 בכל ענין
 בכל דף
- ג. מה רבינו לא סיפר בזה המעשה?
 מה שהיה ביום השביעי
 סיום התחלת המעשה מהמלך שקיבל את המלוכה בחיי אביו
 שתי התשובות נכונות
- ד. מה אמר רבינו "אלו לא ידעתי שום ענין, רק זאת המעשה"?
 רבינו לא דיבר על זה
 היה ג"כ חידוש גדול
 היה ג"כ חידוש גדול מאוד
- ה. מה אמר רבינו על מעשה זו?
 שזה חידוש
 שזה חידוש נפלא
 שזה חידוש נפלא מאוד
- ו. מה אמר רבינו שיש בזה המעשה?
 מוסר הרבה מאוד
 תורה הרבה
 שתי התשובות נכונות
- ז. על איזה צדיק אמר רבינו שמרומז בהמעשה של יום השלישי?
 על דוד המלך
 על שלמה המלך
 על שאול המלך
- ח. באיזה ענין אמר רבינו שמרומז זה הצדיק הנ"ל?
 המעיין
 הלב של העולם
 האיש חסד האמת
- ט. על איזה סיפור אמר רבינו שהוא עולה על כולם?
 חכם ותם
 בעל תפילה
 שבעה בעטלירס

אשרינו שזכינו להתקרב לרבינו - בהצלחה גדולה

ספורי מעשיות שסיפר רבינו הקדוש הם קודש קדשים וכונתו ז"ל הייתה כדי לעורר אותנו משנתנו הרוחנית, וללמד אותנו דעת ודרך ישרה לעבודת השם יתברך בהתעוררות הלב, כמו שאמר רבינו: ש"ספורי מעשיות שלו מסוגלים לעורר מהשינה", ולמען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך